

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Naši nasprotniki.

Trst, 19. julija 1912.

Kakor gobe rastejo! Nešteto jih je, ki se pripravljajo na boj proti nam. Ne morda druhal, proti katerim govorim, naš program; tudi takih nasprotnikov, ki spadajo v našo sredo, ki so reveži, je nešteto.

V „Slovenec“ smo čitali izjavo »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov«. To društvo pravi, da se sploh ne bavi v vprašanju »Narodno socialne zveze«. »Slovenec« pa dostavlja, morda so se zbal vsled antimilitaristične gonje narodnih socialcev.

Nimamo k temu druževni dostaviti kakor, društvo, ki se boji klerikalnega lista, lista demuncijantov, tako društvo nima poguma, živi v strahu, ali pa je popolnoma klerikalno. Morda bo res tako? Vsaj nam se tako dozdeva. Drugače bi se društvo ne pustilo smešiti.

Pa kaj so uradniki? Mari niso tudi oni trpin?

Pa, veliki trpinji so, samo svojega položaja se ne zavedajo. Bog vari v Narodno socialno zvezo, tam bodo včlanjeni tudi delavci! — tako nekakšno zveni izjava tega uradniškega društva.

Pa mari nista duševno in fizično delujoča delavca enako izkoriščana? Mislimo, da med njima glede zatiranja ni nobene razlike. Zato bi se morala bojevati oba, skupno bi morala udariti ne pa, sovražiti se med seboj.

Ako se sramujete trpinov — pojdite svojo pot naprej! Delavci bodo svoje sovražnike poznali, in bo proletarijata bo naperjen tudi proti takim stebrom kapitalizma. Stebri že trhejavajo in padli bodo, to vemo prav dobro. Izpodbila jih bo sloga in moč delavstva, združeno v bojnih stanovskih organizacijah.

Mnogo naših nasprotnikov imamo tudi v osebah, katere so se navduševale enkrat — recimo pred par leti — za narodno socialno idejo, a so sedaj — padle, globoko padle.

No, pravzaprav je boljše, da jih ni v naši sredi, saj ravno njihovo sedanje nasprotovanje dokazuje, da so bili za stvar vneti enkrat samo radi dobičkalnosti, ali osebne časti itd. Hvala bogu, da jih ni med nami!

Nasprotniki naši so tudi oni, ki sede samo v kavarnah, čitajo časopise, zasledujejo gibanje, a drže nemo roke v žepih. Taki ljudje niso za nas, mi jih preziramo, ker boljšega taki ljudje niso vredni.

Treba vendar delati, saj je dela v sedanjem času mnogo, saj se je ravno zapričelo ono velikansko gibanje, ki bo dovedlo jugoslovansko delavstvo do spoznanja in nato do srečnejših dni.

»Edinost« pa je tudi pokazala, da je nasprotna temu gibanju, ko jo je podrezal »Slovenec«. »Slovenec« se je jezil, zakaj »Edinost« objavljala novice za nar. socialno mladino, zakaj dopušča, da sklicuje nar. soc. mladina potom »Edinosti« sestanke. »Edinost« pa je odgovorila, da je dnevni red zadnjega sestanka ni bil znan.

S tem je povedano, da bi »Edinost«, ko bi znala, da se bo na sestanku nar. soc. mladine govorilo o kapitalizmu, militarizmu in klerikalizmu, ne dala nar. soc. mladini niti vrste prostora za objavo.

Kdo pa je še naš nasprotnik? Policija se zanima za nas, Pa tudi drugi! Saj so bili nekateri nar. socialisti že klicani radi zadnjega sestanka. Kaj ni to nekaj imenitnega? Vse se zanima za nas, Postali smo kar čez noč slavni.

Ako nismo po gođu vladi, potem smo seveda ljudje, ki nas je treba prezirati, ali pa celo — spraviti. Pa ne bo šlo. Preveč nas je že. Vse prizadevanje bo zaman, zaman, čujte!

Naših nasprotnikov v kapitalistični, militaristični in klerikalni koži nismo omenjali niti v članku. Te tri krvoloke pozna že vsak, ki nima zavezane oči, zato bi bilo odveč govoriti še o teh. Danes smo hoteli pokazati samo tiste nasprotnike, ki nas ovirajo najbolj tukaj v Trstu pri našem delovanju, pri razširjanju narodno socialističnih idej.

Narodno socialna zveza in narodno socialna mladinska organizacija to je pa vse ena velika zveza, za to smo govorili v začetku o nasprotnikih zveze, potem pa o nasprotnikih nar. soc. mladinskih organizacij. Kdor je nasprotnik »Nar. soc. zveze«, ta je tudi nasprotnik nar. soc. mladine; v nasprotnem slučaju pa je ravno tako.

Nar. soc. mladinske organizacije bodo izobraževale mladino za »Nar. soc. zvezo«, ker hočemo imeti v zvezi izobražene ljudi, ki se bodo znali bojevati, ki bodo poznali natančno namen zveze in boje proletarijata napram kapitalizmu.

To hočemo. Zato ker vemo, da je to kar želimo, za naš ubogi proletarski narod koristno, zato gremo pogumno naprej. Vedno več nas je. Naše vrste naraščajo. Sedaj nosimo nar. soc. znake in vsak se lahko prepriča koliko nas je. Nič ne skrivamo, ponosni smo, da nosimo v srcu tako prepričanje.

In delovali bomo z veseljem in trdno voljo, da zmagamo, da poderemo ovire trhle stebre in se osvobodimo.

O turnerjih.

Letos se je ob enem s sokolskim jubilejem vršil po mnogih posebno avstr. nemških mestih — tudi jubilej nemških turnerjev. Tudi v Celovcu je bila turnerka slavnost. V Avstriji se je namreč turnerstvo razvilo šele, ko so nastale sokolske organizacije. Ko je l. 1862. dal Tyrš sokolstvu temeljito slovansko podlago — so se Nemci enako hoteli organizirati v turnerskih društvih. Zato je tudi nastalo hudo tekmovalstvo med sokolstvom in turnerstvom. Od začetka se je mogel sokol razvijati le v mestih — ta pa so bila po večini še v rokah Nemcev. Zato so imeli turnerji lažje delo nego sokoli. Pogosto se je zgodilo, da je turner prestopil k sokolu, ko je spoznal, da je v njem slovanska kri — pa tudi nasprotno se je zgodilo. Konkurenca je bila s početka le na zunaj. — Turnerji so na Slovenskem radi delali izlete na deželo, in so tam izzivali slovansko ljudstvo. Tudi sokol je šel na deželo in se je tam udeleževal narodnih slavnosti.

Naravno je bilo, da je turnerstvo uspevalo le, dokler je imelo za seboj podporo onih, ki so imeli v mestih in deželi oblast. Pri nekem zletu turnerjev na Janče se je zgodilo, da so ljudje s silo protestirali proti njim in kot žrtva boja je padel neki kmečki fant. Poslej turnerji niso šli več na kmete. Ko je zmagala slovanska zavest — je sokol raste — turnerji pa so postali brez pomena.

Dandanes turnerji pri nas nimajo veljave — toda ne smemo pozabiti, da jih je še mnogo. Nemški list »Jahrbuch der Turnkunst« objavlja sledeče številke: L. 1911. je štela turnerska organizacija 9.691 društev, v teh je bilo 1.003.609 članov. Dasi so to člani večinoma samo po številu — vendar je to velika številka.

Še vedno sem se bal, da me izda uniforma, in zato sem se hotel preobleči prejkoprej za civilista.

Zdaj se je zaslavlalo jutro in zagledal sem na svoji desni reko, na levi pa majhno mestce. Življenje bi bil dal, da sem ga mogel posetiti in se seznaniti bliže s šegami in navadami Angležev, kajti čudne reči sem bil slišal o njih. Toda kljub veselju, s katerim bi jih bil gledal jesti surovo meso, si vendar nisem upal, tako zaradi uniforme, kakor zaradi svojih brk in svojega jezika. Ostal sem zvest namenu, da poizkusim priti čimprej na sever, in se pri tem marljivo ogledaval na vse strani, ne da bi zapazil le najmanjšo sled svojih preganjalcev.

Proti poldnevni sem prišel v oddaljeno dolino in zagledal pred seboj samotno kočico, ki se je zdela edino bivališče v tistem kraju. Čedna hišica je imela zeleno obraščen vhod in pred njim vrtniček, kjer se je podila cela jata perutnine. Ta pogled me je razdražil — počenil sem torej v visoko praprot, da se razpoznam dobro. Tu je bilo gotovo, da najdem, česar potrebujem! Moj kruh je bil pojeden, in po dolgi poti sem čutil prav oster apetit. Napravil sem si torej naglo bojno načrt: preiskati okoliščine, prisiliti trdnjavo k predaji in si prilastiti, česar je treba! Dobiti sem moral vsaj kokoš in kako omeleto.

Ko razgledujem tako iz svoje zasede, stopi skozi vrata živahen fantič, ki mu je sledil starejši mož z dvema velikima kijema v rokah. Izročil ju je svojemu spremljevalcu, in ta ju je zavijtel z bliskovito naglico gorindol in kroginkrog. Oni je stal važno poleg njega; zdaj pa zdaj se mi je videlo, kakor da bi dajal fantu navodila. Naпослед je vzel ta skakalnico in začel skakati z njo kakor otroci, starejši pa ga je opazoval še vedno. Lahko si mislite, da se nisem

Telovadecv je bilo 457.496, torej skoro pol milijona. Naraščaja je bilo 172.546. Število je v tem letu zrastle, kajti l. 1910 je bilo le 9.101 društvo in 946.115 članov. Število telovadcev se je pomnožilo za 20.000.

Nemška Avstrija je XV. okraj v organizaciji nemškega turnerstva (organizacijo obsega vse nemške dežele). V Avstriji je bilo 66 turnerskih društev z 9183 člani.

Nekatera nemška mesta kažejo zelo visoko število članov: n. pr.

Lipso	12.619
Monakovo	7.925
Berlin	7.994
Hamburg	7.925
Frankfurt	6.315
Draždani	5.958

V Avstriji ima največ članov Dunaj (1029) za njim pride Praga, ki ima 712 članov, Brno 666 članov, na to slede razna mesta na Češkem in na Moravi, kjer se turnerstvo bori za zadnje nemške ostanke.

Zveza turnerjev je dobro podprta z denarjem; imela je namreč l. 1911. 266.487 mark premoženja. Glavno podlago tega premoženja tvori ustanova dr. Goetza, ki znaša 102.082 mark glavnice.

L. 1910. je presenetila one, ki so pregledovali račune — velika številka stroškov, namreč 41.029 mark, med temi markami je bilo videti velike diete, ki so si jih računali odborniki in zastopniki za svoje posle. V štirih letih je šlo samo za potne stroške za člane zveze 27.000 mark. Delegatom za Frankfurt se je n. pr. plačalo 13.000 mark, delegatom za Worms 17.000 mark. Proti takemu gospodarstvu so se letos odzvali nekateri člani, ker se vidi, da si dajo nekateri ljudje drago plačati zato, da paradi-
rajo.

Ako pregledamo te številke — spoznamo takoj, da imajo Nemci veliko turnarsko organizacijo, ki šteje mnogo več članov nego slovanski sokol — in vendar se ne morejo turnerji ponasati z velikimi zmagami na mednarodnih tekmah — o katerih smo celo Slovenci odnesli nekaj uspehov. V tem se vidi razlika med onimi in drugimi. Slovansko sokolstvo se zaveda in se mora zavedati — da njegova sila ni le v reči, saj niti le v številu — ampak v notranji sili. Vsak sokol se mora zavedati, da stoji v službi domovine in da stoji vsi za enega, eden za vse.

V službi domovine in v zavesti svoje velike dolžnosti — je sokolstvo vzraslo v svoji lastni sili — brez velikih denarnih podpor — in v tem znamenju je doseglo zmago ter priborilo sebi in malim slovanskim narodom — svetovno slavo.

V tem znamenju naj se pripravlja tudi slovansko sokolstvo na svoj jubilej l. 1913.

Italijansko-turška vojna.

Turška poročila. — Italijansko oficijelno poročilo. — Dardanele. — Sultanova proklamacija. — Tevlikova vlada. — Albanska vstaja.

O dogodku v Dardanelah še vedno ni točnih poročil, da bi se moglo sklepati o načinu, kako in zakaj so italijanske torpedovke skušale prodreti v Dardanele. Poročila pa, ki izveščajo o dogodkih so si tako nasprotujoča glede dejstva samega in glede spopada, da ni mogoče opisati dogodkov, ki so se vršili v noči od četrtka na petek v dardanelski ožini.

Čudil malo temu prizoru; ali je bil stari nemara zdravnik, ki je zdravil svojega pacienta po čudnem, meni še neznanem načinu?

Ko si tako ubijam glavo, prinese stari svršnik, mlajši pa ga obleče in si ga zapne do brade. Zavzet sem zmalaj z glavo — dan je bil vendar precej gorak! Toda motil sem se, ko sem mislil, da so vaje zdaj pri kraju, zakaj mali se je spustil kljub težkemu svršniku v tek, in to naravnost proti meni. Stari se je vrnil tačas v hišo, in to je bilo kakor nalašč, kajti hotel sem se naglo polastiti možičkove obleke, nato pa hiteti v kako vas in si kupiti živeža. Putke so bile res jako vabljive, toda ker sem bil neoborožen in se je izkazalo, da je v hišici vsaj dvoje mož, se mi je zdelo previdnejše, opustiti svojo namero.

Cisto mirno sem čepel pod praprotjo. Zdajci se mi približa tekač v ogromni suknji; videl sem, kako mu curlja pot po čelu. Zdel se je prav krepak mož — toda majhen, da, tako majhen, da sem se že bal, kako si bom pomagal z njegovo obleko. Ko planem proti njemu, se ustavi in me pogleda z največjo osuplostjo.

»Hudimana! Kdo je pa to? Iz cirkusa menda, ali ne?«

Tako je izpregovoril, a kaj hoče povedati, mi ni bilo jasno.

Blagovolite oprostiti, monsieur,« mu odgovorim vladno, »prosim vas moram, da mi daste svojo obleko!«

»Kaj da vam dam?«

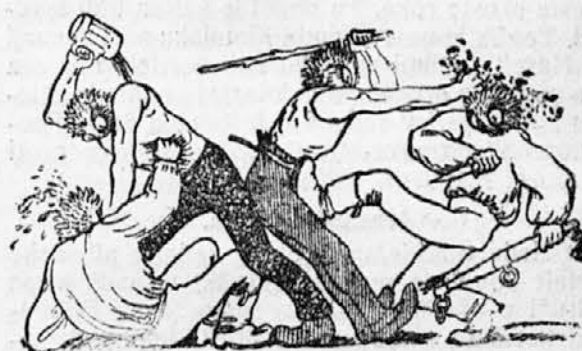
»Svojo obleko!«

»Hudiča, to pa, to! Zakaj naj vam dam svojo obleko?«

»Zato, ker jo potrebujem!«

»Če pa nočem?«

»Be jabbers! Potem vam jo moram pač vzeti!«

Proste vaje čukov.

Turška poročila

govore, da se pri upadu ni šlo italijanskim torpedovkam za obstreljevanje Dardanel nego so hotele uničiti turško bojno brodovje zasidrano v zalivu Nagare. Torpedovke so se splazile s pogasjenimi lučmi pri utrdbi Kum - Kalesi v Dardanele in so dospale do utrdbe Baikšutepe, kjer so jih zapazile turške obrežne straže in jih začele obstreljevati. Torpedovke so se takoj obrnile, a pri povratku so turške baterije potopile dva torpedna razdirača. O predstoječem italijanskem upadu je bila turška vlada informirana že par dni prej. To je oficijelno turško poročilo, a

turško časopisje

pa dodatno poroča, da je italijanske torpedovke zapazila turška torpedovka Kutahia, ki se je zatekla k obrežnim utrdbam in iste takoj signalizirala. Italijanske torpedovke so hotele napasti dve turški bojni ladji, ki sta takoj začeli streljati skupno z baterijami na utrdbah, razun potopljenih dveh torpedovk sta poškodovani tudi dve drugi. To so turška poročila, med tem pa je

italijansko oficijelno poročilo.

ki ga je izdala Agenza Stefani popolnoma drugačno. Ker je poveljstvo italijanske mornarice dobilo obvestila, da namerava turško brodovje na izpad iz Dardanel, da preseneti naše brodovje, jee določilo, da naj torpedovke križarijo v najširšem obsegu in kolikor mogoče visoko. Pri tem rekognosciranju je oddelek torpedovk z občudovanja vredno drznostjo udril v Dardanelsko ožino v popolnem redu in prodrl celo do utrdbe banak - Kalisije. Tu so turški motalci svetlobe odkrili naše torpedovke in utrdbe so jih začele obstreljevati. Vkljub ognju so naše torpedovke prodrele že naprej skoro do zaliva Nagare, kjer so konstatirale, da je turško bojno brodovje zavzelo defenzivno stališče in stoji ukrano v zalivu v varstvu velikih verižnih zagrad. Ker je naš torpedni oddelek konstatiral, da je napad na zasidrane ladje nemogoč, se je začel vračati in umikati v najhujšem ognju utrdbi brodovje ter dospelo brez vsakih izgub in znatnejših poškodb v egejsko morje.

Ako je to italijansko poročilo resnično tedaj zasluži podharat tega torpednega oddelka res vse občudovanje radi svoje drznosti.

Zaprtje Dardanel.

Tudi glede zaprtja Dardanel ni nikakih točnih poročil; dočim se je poprej razglašalo, da so Dardanele bile takoj zaprte, prihajajo sedaj poročila, da se to ni zgodilo, da pa vlada takoj zapre Dardanele kakor hitro ponove Italijani svoj napad. Zaprtje Dardanel se ni izvršilo gotovo radi pritiska velesil, ker jim je mnogo na tem, da ostane ta ožina odprta. Zanimiv je

Vteknil je roke v žep, postavil se pred mene in me pogledal veselo s svojim štiriogelnim, gladko obrtim obrazom.

»Tako, tako, vzeti jo hočete! Hm! Mož se mi ne zdi karsibodi, a danes se ni lotil pravega! Ali mislite, da ne vem, kdo ste! Takšnega ubeglega Francozka iz jetnišnice tamle spoznamo pri nas že s pol očesa. Ampak vi, dragi mož, menda ne veste, kdo sem jaz! Drugače bi vam prišlo težko na um, pregrešiti se nad mano! Pogledajte: jaz sem bristolski Herkules! — devet kamnov z vsako roko!«

Zdelo se je, da čaka mali, kdaj se zgredim pod težo te novice; jaz pa sem se nasmehnil, zavihal si brke in ga pomeril od nog do glave. Naposled mu odgovorim:

»Temu ne oporekam, ali če vam povem, da stojite pred polkovnikom conflanskih huzarjev, Etienmom Gérardom, boste pač razvideli nujnost, da mi odstopite svoje stvari brez nadaljnjih okolišev.«

»Oho, musjé, zdaj pa le kmalu nehajte, drugače ne bo dobro!«

»Obleko sem, monsieur!« kriknem jaz in grem srdit proti njemu.

Namesto odgovora vrže svoj težki svršnik proč, iztegne eno roko daleč naprej, položil drugo ob prsi in me pogleda v tem čudnem nastopu z zagonetnim smehljajem.

Razume se, da nimam pojma, po kakšni metodi se bore ljudje take vrste; toda oborožen ali neoborožen, na konju ali peš — vsako uro sem se pripravil poizkusiti s komerkoli. Saj bi tudi ne bilo prav, če bi voljak zahteval od vsakega nasprotnika, naj se bori z njim po njegovem načinu. Z volkovi je treba tuliti, s drugimi gače.

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Dalej.)

Na srečo sem bil bogato založen s kruhom, ki sem si ga bil prihranil od vsakdanje racije, in ko sem preiskaval žepe izposojenega plašča, sem našel srebrno čutaro z izbornim konjakom, tako da sem prav lahko prestal čez dan. Razen tega sem izvelkel še svileni rutico, tobaknico iz želvine in modro pismo z rdečim pečatom, naslovljeno na navratelja dartmoorske jetnišnice. Prvo dvoje sem sklenil vrniti ob prvi priliki lastniku; bolj pa sem si bell glavo s pismom, kajti ravnatelj je bil proti meni vselej jako dostojen, in protivilo se je mojemu čuvstvu, poveriti pismo, naslovljeno nanj. Ali ga ne bi mogel poriniti pod kamen pri vhodu? Ne, to bi jim izdalo, kje me imajo iskati! Ko mi le ni prišlo nič na um, sem ga vteknil začasno v žep, na delaje se, da ga spravim kmalu v prave roke.

Solnce je sijalo toplo z neba in posušilo v par urah mojo premočeno obleko, ko je napočila noč, me je našla pripravljena za pot, in zdaj se nisem mogel zmotiti, kajti vzel sem zvezde za vodnike in prišel kmalu dokaj daleč. Moja poglavitna skrb je bila, priskrbeti si od prvega človeka, ki ga srečam, popolno obleko in prodreti potem do severnega obrežja, kjer je bilo tihotapev in ribičev dovolj, ki so si radi zaslužili cesarjevo nagrado, namenjeno onim, ki so spravili kakega ubeglega vojnega letnika čez kanal. Da ne bi vzbujal preveč pozornosti, sem bil odskranil perlanico s svojega čaka, toda

ruski protest.

Ki ga napoveduje »Novoje Vremje« v katerem svrbi Turčijo pred zaprtjem Dardanel. Italija hoče prisiliti Turčijo do te odredbe, kar bi pa izrazilo odločen nastop veselih. Upati je, da bo sedaj vlada toliko previdna, da ne bo izvala odredbe, s katero nahujska vso Evropo proti sebi.

Sultanova proklamacija.

Sultan Mohamed je povodom exorganizacione v armadi izdal na oficirje proklamacijo, v kateri pozivlje oficirje da morajo izstopiti iz vseh komitejev in strank.

Tevfikova vlada.

Tevfik paša je sprejel sestavo turške vlade pod pogojem, da se mu pri izbiranju oseb puste proste roke. Ta pogoj je sultan tudi sprejel. Tevfik je nato ponudil Kiamiahu paši zunanji a Husejin Hilmi paši notranji portfelj, oba sta na ponudbo pristala. Mladoturški komite je sklenil podpirati v sedanjem kritičnem času Tevfikovo vlado zavzeti pa odločno stališče proti poskusu razpusitja zbornice.

Albanska vstaja.

Nedvomno je, da je obseg sedanje albanske vstaje povečala revolte v turški armadi, ki se združuje z ustaši in odreda pokorščino. Boljetinac koraka s svojo armado proti Skoplju, da zasede kačaniški klanec, diakovski albanci pa korakajo proti Ferizovicu. Do prvega večjega boja je prišlo pri Prištini, kjer je turška armada doživela strašen poraz. Poveljnik general Hasan Izet paša je bil ujet.

Vstaja se širi z veliko naglico po vsi Makedoniji, katere pokrajine bodo v par dneh v groznem ognju. Položaj je kritičnejši nego kdarkoli. Gotovo je, da bo morala Turčija pred ustaši kapitulirati, ker Albanski voditelji izjavljajo, da bo ustaška armada pred Carigradom diktirala turški vladni mirovne pogoje.

DNEVNI PREGLED.

Občinske volitve v Mostah. Včeraj zvečer je zaplapolala raz Orazmovo hišo v Mostah zastava v znamenje klerikalne zmage. Moste ostanejo torej še nekaj časa v klerikalnih rokah in to je po zaslugi onih ljudi, ki so jim pripomogli do zmage in to so naši socialisti. Socialistični volitvi so šli roko v roki s klerikalci v boj proti naprednjakom in tako spravili na krmilo iste ljudi, po katerih so par dni pred volitvami tako silno udirali v svojemu organu. Sedaj se bodo seveda zgovarjali, da ni bilo nobenega kompromisa med njimi in klerikalci, kljub temu, da so tako klerikalci kakor socialisti imeli v tretjem razredu pet skupnih kandidatov. Udeležba pri volitvah je bila zelo velika. V III. razredu je bilo oddanih 623, v II. razredu 271 in v I. razredu 142 glasov. Podobna Moste je dala 304, Smartno 105 glasov. Rezultat volitev sicer še ni natančno znan, vendar je že sedaj gotovo, da so zmagali klerikalci. V I. in II. razredu gre le za zelo majhno razliko glasov. Definitivni rezultat bo določen še le danes. Eno je danes gotovo. Narodno-napredni volitvi sicer to pot še niso dosegli zmage, pač pa so si lahko v svesti, da so v polni meri izvršili svojo dolžnost in šli ne oziraje se na desno ne na levo odločno v boj proti klerikalcem. Če so si socialisti izvolili klerikalno vlado, jo bodo pa imeli. Naprednjaki, to je zelo velik del moščanskih volitev, so pokazali, da nikakor niso zadovoljni z Orazmovim gospodarstvom. Naprednjaki se bodo proti volitvam pritožili, ker so se vršile precejšnje nerednosti.

Brezprimeren škandal. S ciborijem na volišču. Včeraj je imel špeterski župnik Petrič skozi Moste nekam obhajati. Toda moža to duhovniško opravilo ni čisto nič zanimalo. Htel je kolikor je mogel, kajti po glavi so mu te rojile občinske volitve v Mostah. Župniku se je tako mudilo na volišču, da ni mogel čakati, ampak je nazaj grede kar s ciborijem vred šel na volišče in oddal svoj glas za klerikalno stranko. To postopanje špeterskega župnika je brezprimeren škandal in je vzbudilo med Moščani velikansko ogorčenje. Kaj takega je pač mogoče le na Kranjskem, ker se cerkev zlorablja v vse mogoče namene. Da bi kdo prišel z Najsvetejšim na volišče, tega menda ne pomni politična zgodovina. Nekaj sličnega je sicer pri nas v navadi, ampak, da

se na dan kakih važnih volitev izpostavlja po cerkvah Najsvetejše, toda župnik Petrič je gotovo dosegel rekord. Če bi prišel Kristus še enkrat na svet, bi čisto gotovo vzel za kramarje, ki ga vlačijo v umazano politično borbo, bič v roke in jili nagnal tja kamor spadajo. To se pravi Najsvetejše oskranjevati.

»Straža« in stroški Aškerčevega pogreba. Na Štajerskem imamo neko mašilo, ki slihi na ime straža. Lastnina je naših popov. Vtika se v take reči, ki ga nič ne brigajo. Tako n. pr. se je obregnilo to mašilo v št. 80 ob stroške Aškerčevega pogreba kakor vaška brezzoba klepetulja, ki obližne z jezikom sedem vasi. Ako pride to mašilce kedaj v Ljubljano vasovat, svetujemo mu, naj ne hodi k Vam: v škofijski palači dobi ženina, ki zna računati več ko do pet. — Da, ljuba tetka, z njegovimi računi se brigaj. Še v Ljubljano ti ni treba, kar v škofove gozde na Štajerskem jo mahni. Tam ga boš našla — tvojega zaročenca. V sladkem objemu ti bo znal povedati, kako se račune dela, da se »ven pride«. Ti praviš, da nam gre trda, za 798 K: kako lepo vse izvohaš. To so malenkosti. Tvoj ljubček se še za milione ne briga. Da, da, le pogladi ga po njegovi vesti, boš videla kako kosmato ima. Pa še kako se razkoračeš: »Svobodomiselnici plačajete!« Kdo bo pa? Škof gotovo ne, čeprav zna računati sebi v prid kmetom v škodo, državi blagajni v veliko luknjo.

Atentat na Cuvaja pred sodiščem. Ker so Luka Jukič, ki je kakor znano, izvršil atentat na hrvatskega kraljevskega komisarja Cuvaja in njegovi tovariši izjavili, da se ne bodo pritožili proti obtožnici, je sodišče razpisalo glavno razpravo na dan 29. t. m. Sodnemu dvoru bo predsedoval predsednik Vendler. V Zagrebu vlada za proces veliko zanimanje. K razpravi je priložen tudi že zelo mnogo žurnalistov ne samo iz Hrvaške, ampak tudi iz drugih krajev naše države. Obnavlja se bo čisto gotovo vršila v stilu srbskega veleizdajniškega procesa. Dosedaj so proglašeni štirje odvetniki kot zagovorniki.

Nogometna tekma: Victoria (Sušak) proti Iliriji (Ljubljana) — 4 : 1. S tekmi mi je v Ljubljani težava. V Ljubljani sami nimamo danes moštev, ki bi se mogla primerno meriti z našim prvim moštvom in tudi bližnja mesta se še niso razvila. Ako pa povabimo moštva bolj oddaljenih mest, je to zvezano s stroški. Tako stane n. pr. taka tekma s hrvatskim moštvom s Sušaka okoli 200 K. To povdarjamo posebno radi onih, ki so tako umazani, da zunaj stegu jejo vratove in zijajo na igrišče in hočejo vse zastopati videti. Kdor se ne zanima, je boljše, da gre svojo pot, in da ne prodaja zijal — kdor pa se zanima, bo rad plačal onih 40 vin., ki jih potrebuje društvo »Ilirija«, ako hoče kriti stroške za boljše tekme. — Vreme včeraj ni kazalo ugodno; v soboto je bilo celo noč in včeraj zjutraj je bila ploha — dopolne se je zjasnilo — popoldne je bil zopet naliv. Ni bilo nobenega upanja: Vendar je končno dež pojenjal in ob petih so moštva nastopila. Na igrišču je bilo do 1500 gledalcev. »Ilirija« je nastopila v novih belo-modrih oblekah — gostje s Sušaka so nastopili v rdeč-belih barvan. Takoj se je videlo, da so gostje telesno silnejši od naših. — Kajti »Ilirija« je morala postaviti sestavljeno moštvo s par mlajšimi silami. Tla so bila spolzla: kar je bilo zmagalcem v korist. — Ob petih sta moštva nastopila. Hrvati so začeli takoj pritiskati — naši so prodrli in skoraj bi bil gol — žoga je odletela od stebra vrat. Na to so Hrvati še bolj pritiskali in so kmalu dosegli prvi gol. Sledilo je nekaj napadov na obeh straneh in gostje so imeli srečo. Dali so drugi gol. Iz zmešnjav, ki je nastala pred vratni gostov — so dali naši svoj gol. Kmalu na to je bila polovica. — Upali smo, da bodo naši stvar poravnali — pa kmalu se je pokazalo, da ne moremo upati na zmago. Hrvati so podali lepo kombinirano igro — bili so telesno silnejši in splošno boljše — naši so se odlikovali v posameznih igralcih — skupne igre ni bilo — na koncu so bili brez sile. Najboljša je bila obramba in golman je tudi rešil, kar se je dalo rešiti. Na koncu so pozabili Hrvati utrujenost domačega moštva in se jim je posrečilo dati še dva gola. Tako se je igra končala s porazom ljubljanskega moštva 4 : 1. Bili smo veseli sušaskih gostov, ker smo imeli priliko v njih videti boljše moštvo našega juga. Po tekmi

so gostje zapeli »Lepa naša domovina« in so se odpravili s prvim vlakom. Našim so dali nauk, da bo treba za resne tekme več resne trenaže, ker bomo le s tem dosegli lepših uspehov.

Otvoritev Sokolskega doma v Litli. Sokolska župa Ljubljana I. je včeraj priredila svoj župni zlet v Litli, kjer se je vršila slavnostna otvoritev Sokolskega doma. Deževni boj je sokolstvu zelo naklonjen — posebno pa Sokola I. še doslej nobenkrat ni pozabil — zato je tudi včeraj skusil svojo moč nad sokolsko vstrajnostjo. Dasi je napel vse svoje sile — vendar ni kaj posebnega opravil — ker so sokoli in sokolice šli samozavestno na svoje delo brez ozira na deževni blagoslov. — Tekmovalci župe so se sešli že v soboto zvečer v Litli. Imeli so svoj večer »pri Urški« in pri tej priliki so izročili častno diplomu g. Modcu, ki si je pridobil mnogo zaslug za novi »Sokolski Dom«. Večer je bil zelo živahen in zabaven. — Ob 6. zjutraj drugi dan je bila napovedana župna tekma, ki se je vsled dežja morala vršiti v telovadnici — namesto na prostem. Ob 9. zjutraj so prišli gostje z ljubljanskim vlakom, ki so bili na kolodvoru slavnostno sprejeti. Ob 11. dopoldne je bila otvoritev novega »Sokolskega Doma«, ki je mala a primerna stavba in bo za vselej ostal zvest sokolski vzgoji mladine. Slavnostni govor je imel dr. Premru, ki je povdarjal važnost »Sokolskega Doma« na to pa je podal g. Roglič zgodovino litjskega sokolskega doma. Potem so govorili, župni starosta g. Pippenbacher, starosta Zveze sokolske dr. Oražem, zastopnik gorenjske sokolske župe dr. Marušek in zastopnik posavskega sokolstva. — (Med oklepaji moramo navajati, da se je ravno ob slavnostnih govorih pripeljal v Litli župnik in župan, in da sta hotela vzbuditi s svojim ropotom vznemirjenje in nered. Omenjamo to mimogrede z opombo, da se je far dvakrat peljal mimo in motil s tem narodno slavnost. Toda dosegel ni, kar je hotel — saj te sorte ljudi vsak pozna.) — Po otvoritvi je odšlo sokolstvo v Smartno, kjer je bilo slavnostno sprejeto, z oken so letele cvetke itd. sploh, kakor povsod v narodnih krajih, kjer se pokaže Sokol. Po obedu je odkorakal Sokol nazaj na telovadišče. Slavnosti se je udeležila novomeška, gorenjska in ljubljanska župa, Šiška in štajerski Sokoli. Bilo je nad 200 Sokolov in 25 naraščaja. Na telovadišču so se izvajale vaje za ljubljanski vsesokolski zlet leta 1913. Dasi je bilo telovadišče mokro — lilo je do pol 4. popoldne — so vendar vaje krasno uspele. Najbolj pa je ugajal nastop 22 Sokolov pod vodstvom gđ. Rogličeve. Sokolice so na blatnih tleh krasno izvajale svoje vaje. — Po vajah je bila narodna veselica. Vključ dežju je bila sokolska slavnost lepa in važna za Litijo. Z večernim vlakom so se gostje odpravili in spremljal je vse navdušen: Na zdar!

Marijina devica — detomorka. Iz Gradca v Belo Krajino nam je došla zopet žalostna vest. Neka Marijina devica v Toplicah je imela znanje z moškim, to znanje je rodilo sad, otroka. Sram jo je postalo, pustila je službo, kjer so jo bili vsi poznali, pa šla služiti v bolj oddaljeni kraj, Gradac, v Belo Krajino. Gospodinja v hiši g. Murna, ni takoj zapazila kaj je z novo obleko. Zнала je nosečnost prikrivati. Naposled pa z zakrivanjem ni šlo več. Prišel je čas poroda. Šla je v svinsko kuhinjo, tam počenila na posodo ter porodila. A takoj ko je bilo dete porojeno, je storila sklep, ga s siloma spraviti v sveta. Sunila ga je štirikrat s težkim podkovanim čevljem po mehki lobanji, živo porojeni zdrav otrok moškega spola je izdihnil svojo mlado dušico, komaj da je prišel na svet. Ko je bil otrok mrtev, ga je mati detomorka zavila v cunj, ter ga vrgla zdej za svinsko posodo. Od tam ga je mislila ponoči vreči v vodo. Zapazila pa je gospodinja, da se dekletu ne pozna več nosečnost. Ko jo je trdno prijala, je obstala, da je otroka umorila. Prosila pa je gospodinjino, naj bo kar tiho o tem dogodku, češ, otrok je itak že mrtev, zdaj bi mu ne pomagalo nič, če pride zločin na dan. Gospodinja pa ni mogla biti teh misli, javila je tak slučaj orožništvu, ki je mater-detomorko aretiralo.

Marenberg. Kako težko je živeti v našem sodnijskem okraju, ve le tisti, ki sam skuša. Vem, da smo sami krivi. Kdo nam bo pa štel to v greh, ako se pomisli, da smo še malo dete. Od najzadnje inštanice pa tja do sodnijske

dvorane, vse nas zapostavlja — nas žali. Za danes le malo omenim sodnijo. Justitia fundamentum regnorum. Neveščaki, propalice, iskrokani študentje se rogajo temu geslu. O naših sodnih razmerah je bilo že več kaj po našem slov. časopisu, a ostalo je vse pri starem. Nedavno sem bil povabljen semkaj na to sodišče. Kako sem hotel zaupati tem ljudem postavbe, ko me izzivajo z sūdmarkinimi vžigalicami. Od kar nas tlačiklerikalna mora, je v tem oziru vedno slabše. Maziljena gospoda ima z narodnjaki preveč opravila. Kadar bo te popolnoma potolkla se bo morda vrgla — bo še le začela brskati po praznih škafih sūid. vžigalic na kakem smetišču. Za drugo itak ni.

Drož iz Štajerske. V Sobru blizu Kamnice pri Mariboru so 17. t. m. zaprli 59letnega posestnika Kohlbergerja, njegovo 24 let staro rejenko Ano Kovač in njh hlapca Vertiča. Osumljeni so, da so zastupili domobranskega vojaka Franca Rožiča, ki je bil ljubček Ane Kovač, in ki ga je patrolja, katera ga je iskala, ker se ni vrnil z dopusta, našla na Kohlbergerjevem dvorišču ležečega z znaki težkega zastrupljenja. — Umor? Blizu Reininghausove pivovarne pri Gradcu so našli 19. t. m. poleg ceste na njivi v ovsu truplo 32letnega delavca Franca Kocbeka, doma iz Ščavniske doline pri Ljutomeru. Okrog vratu je imel zadrgneno žepno ruto. Ker se ve, da je imel umorjeni zadnji čas krog 800 K denarja, kot dedščino po nekkih sorodnikih od Marije Svežne, in je ta denar kazal tudi po gostilnah — bil je nekoliko slaboumen — se sumi na roparski umor, zakaj pri mrliču se ni denarja nič več našlo. — V Hočah pri Mariboru je gostilna Jak. Salamuna (nekad Wieserjeva) prešla zopet v roke Nemca Maksa Jelineka. To je deloma plod postopanja slovenskih klerikalcev, ki so bojkotirali Salamuna, ker je bil baje »liberalec«, in so mu tako onemogočili obstoj v Hočah. — Blagor ubogim v duhu! H kmetu Florijanu Muškatevcu v Kalobju pri Št. Jurju ob juž. žel. sta prišli 14. t. m. dve ciganki in sta mu obljubili, da mu bosta pričarali srečo v hišo, če jima da dve kroni, ki jih morata poslati v Egipt »za maše«. Muškatevc je verjel in dal dve kroni. Drugi dan sta prišli zopet in rekli, da treba za »pričavanje sreče« 300 K. Muškatevc je šel k sosedu, da si denar izposodi, a ga k sreči ni dobil. Ko se je vrnil brez denarja, jima je moral dati porcelanasto skledico eno posteljno odejo in 13 K 90 v denarja. S plenom sta ciganki (seveda z obljubo sreče!) izginili; a orožništvo, ki je v bližini patroljiralo, je o stvari izvedelo, ciganki izsledovalo, ju v Slivnici zasačilo in izročilo okrajni sodniji v Celju. — Toča je v noči 21. jul potolkla vno-grade in polja v občinah Očeslavci, Kapela, Okoslavci, Radinci in Boračova. Ponekod je vse uničeno. — V Rogatcu osnuje v kratkem »Klub slovenskih akademikov v Celju« s sodelovanjem »Političnega in gospodarskega društva za šmarsko - rmogaško kozjanski okraj« javno ljudsko knjižnico.

Pasji pogreb. Drožerija Aubert v Toulunu na Francoskem je bila v soboto ves dan zaprta. Črnoobrobjeni mrtvaški listi so naznačevali vsem meščanom, da se je zgodila v Aubertovi rodbini velika nesreča. Poginil je namreč pes »Phebus«. Popoldne je prišel pod trgovino krasen dvoprežen mrtvaški voz, kamor so položili krsto »Phebusa« in jo potem odpeljali na pokopališče. Za pogrebom je šla vsa Aubertova rodbina, ki je bila globoko užalostena radi nesrečne smrti ljubljenejšega psa, katerega je baje nekdo zastrupil. Da bo »špas« še večji, je vložil Aubert na državno pravdnštvo tožbo proti neznanim zločinom. Krasno!

Vojaki begunci. Iz Karlovca in Belovara na Hrvaškem je pobegnila cela četa vojakov 97. tržaškega pešpolka, ker jim v novih garnizijah ne ugaja.

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan lepega vzporeda. Posebno je ugajala francoska veseloigra »Ekspresna ženitev« polna idiličnih ljubavnih momentov. Za obila smeju skrbi Prince v burki »Bogati in revni Morice«. Jutri »Nezaslužna boleat« italijanski umetniški film.

DRUŠTVA.

»Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani« priredi v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. na lepem senčnatem vrtu g. A. Goršeta na Marije Terezije cesti (restavracija »Novi svet«)

Spomin.

Spisal Z. Terček.

V bolnišnici sem bil takrat, ko sem se seznanil z onim čudnim človekom. Že prvi dan sem ga videl na vrtu, bledega in veselega obraza je hodil med bolniki, ne meneč se za nikogar. V lepih dneh so bile vse vrste boleznih pomešane po drevoredu. Jetični, bolni na rokah in nogah, povezane glave, gnjili obrazi — vsa ta masa ni imela drugega v svojem srcu, kakor željo po zdravju, po prostosti in strašno zavist, če je kdo izmed njih ozdravljen zapustil bolnico.

On se mi je zdel, da ne spada med te ljudi. Tak je bil njegov obraz, kakor bi mu bilo vseeno ali živi, ali umrje, ali ozdravi, ali ne. Nobene boli ni bilo v njegovih očeh, nobenega vzdihla iz njegovih ust. Parkrat se je ozrl za mano, potem je pa pristopil k meni in spregovoril z voltim, globokim glasom:

— Vi ste nov, kaj ne? No, z Vami ne bode hudega, tista malenkost se Vam že pozdravi; z menoj je drugače! Že tri mesece sem tukaj, pa me še ne izpuste iz te proklete hiše. Pa me ne žalosti, zakaj! To se reče, oni mislijo drugače, da me spravi počasi, so govorili med seboj. Človek pa je pozna samega sebe bolj, kakor ga poznajo drugi ljudje. Saj nisem bolan, samo nekako čuden sem. Če zbode parkrat človeka v prsni — čisto narahlo me je zbudilo, veste — alo, špital, jetika, smrt! Smešno! In pridejo gospodje, visoki gospodje so in učeni, ker ti kar tako, meni nič, tebi nič, razrežejo človeka. In pridejo, da te tipajo, prisluskujejo, obračajo sem ter tja, ti se jim pa potuhnjeno smeješ, češ: le

dajte! Potem ti prisodijo bolezen in: tega, dragi prijatelj, ne smeš jesti, pušiti ne smeš, piti ne! Zakaj vse to? Ali imaš zato želodec, da strdaš, ali zato noge, da ležiš v postelji —?

Kostanjeva senca je bila tako gosta, da je bil park ves v tajinstvenem mraku. Duh cvetja se je čudno mešal z duhovi zdravil. Midva sva hodila počasi; on sklonjen zdravem mene, veselo mahajoč z rokami.

— Kaj je ta človek? — sem premišljeval, — bolan je, na obrazu se mu vidi in še hudo bolan! Pri tem pa tako malomarno flegmatičen! Ne zaveda se bolezn, ne ve, da so mu ure štete. Kako težko bode razočaranje, ko se bode moral ukloniti, kako težki bodo trenutki pred smrtjo, katera mu je tako blizu, že roko mu podaja, a on se norčuje iz nje, prezira jo, kakor prezira fant dekleta, katerega je zapustil.

— Če hočete v sobo, gospod? Pravzaprav je prepovedano, pa se že naredi, če ni drugače. Lep razgled imam na morje.

Šla sva. Biti je moral boljše človek, ker je imel fino urejeno sobo prvega razreda in marsikaj na razpolago. Usmiljenka me je malo čudno gledala in ko je za trenutek odšel mi je pošepnila: — Ne občujte z njim, ali ne vidite kakšen je? Še par dni, komaj se že vlači, sicer pa kakor veste!

On je sedel k steni, jaz k oknu. Od mesta sem, so prihajali hrupni glasovi. Polagoma je padel mrak na morje in v sobo. Govoril je kar naprej brez prestanka, nasladoval se je sam ob svojih besedah, kakor stara baba, kateri je gobe-zdanie vse na svetu. O svojem domu je pravil, o dekletih, o življenju.

— Hej, dekleta, prijatelj! To so Vam tam! Nore so bile za mano, nore Vam rečem. Jaz pa sedaj to, sedaj ono. Pisal sem pisemce: Pavla prid! Pa je prišla in še deset, kaj — sto družin. Komaj čakam, da se vrnem. Pridite še vi v one kraje, samo iz radovednosti jih pogledajte! To, to, hm!

Z morja se je začela vesela italijanska pesem. Soba je bila popolnoma v temi in v temi sem gledal njegov obraz: bela kepa, v njej dva črna ogla. Bel in tako suh je bil kakor če bi postavil v mrtvaško lobanjo dvoje živih oči. In ko se je zdajpazda nasmehnil ni bil to smeh živega človeka, to je bil smeh posebejlene smrti. Da bi mu dal v tistem hipu ogledalo v roke, bi se mirno vlegel na posteljo in počakal svojega konca.

II.
Počasi so šli dnevi, drug za drugim. Dva tedna ga že nisem videl ker so mu zdravniki strogo prepovedali zapustiti sobo. Nekega popoldneva je zopet prišel. Bil je še bolj sključen, v obraz se je pa nekoliko popravil. Pokašljeval je sunkoma, pridušeno, kakor da bi se sramoval samega sebe.

— Niso me hoteli spustiti, ne in ne! Jaz grem, sem jim rekel! Še malo potrpite, gospod, še malo kmalu bode dobro, so govorili. Še malo, strela božja, še en mesec, kaj ne, še celo leto! Vrag jih vzemi! Malo, čuden sem, danes, no, pa to je od zaduhle sobe. — In še enkrat je prepričevalno potolažil samega sebe: — Da, da, od sobe, od nezdravega zraka! — Zavila sva mimo mrtvašnice.

Prijel me je za roko in toliko, da ni omahnil naprej.

— Pogledjte, križana duša, moj bog, kaj ji je bilo? —

Na odru je ležala z boko rjuho pokrita ženska, pri dvajsetih letih. Tako lepega obraza še nisem videl nikdar v svojem življenju.

Ali ste jo videli, ali jo poznate? Je hropeč človek zraven mene in bal sem se, da se pri tej priči ne bi sesedel.

— Kaj Vam je, za božjo voljo?

Ni me več slišal. Na vrata oprt je bulil v neskončno lep obraz. Ona se mi je zdela že v smrti življenja samo, on pa še v življenju živa smrti. Noge so se mu začele tresti, zobje so mu šklepetali in potne kaplje so mu stopile na čelo. S slugo sva ga prišla in ga napol nesla, napol vlekla na posteljo. On se ni mahnil. Usta je imel trdo stisnjena kupaj, oči napol odprte.

Tako je ležal živi mrtvec in čakal svoje zadnje ure.

Groza smrti, katera je hodila do sedaj za njim je stopila predenj in spoznal je revež, kako brezpomembno je bilo njegovo hrepenenje. Dosedaj ni čutil bolezn, vedel sem pa, da jo čuti sedaj s podvojeno, potrojeno močjo. Kaj mu je bila ona ženska, ne vem in tudi zvedel nisem nikoli. Ali je bila ljubica njegova, ali je nosil ideal lepote v srcu, pa se mu je prikazal nenadoma v takem času in taki podobi? Jaz mislim, da je še nikoli ni videl dotlej, da ga je tako presunila samo smrt mladosti. Tak otrok, kakor je bil moj znanec, poln sanj, ne meneč se za nič na svetu, je postal hipoma starec, v hipu je spoznal, da mu je odločeno le par minut življenja.

veliko vrtno veselico. Natančnejši spored ob-
javno prihodni teden.

Vsem naročnikom družbenih nabiralnikov!
Družba sv. C. in M. je naročila nove nabiral-
nike, ki bodo pred več meseci, prejela pa jih še
vedno ni navzlic opetovanemu ugriranju. Na-
ročila se točno izvrše, ko bodo nabiralniki tu.
»Veliko planinsko veselico« priredi Ra-
dovljica podružnica slov. planinskega dru-
štva dne 4. avgusta t. l. v znani gostilni »Tri-
glav« v Lescah. — Kdor se je udeležil lansko
let naše prireditve — menda ve, da se je za-
baval tako dobro, da letos ne izostane. Več v
kratkem!

Mladinski vestnik.

»Glavna skrb vsakega naroda
bodi, zavarovati predvsem svojo
narodnost in jezik kot neizogibno
in pravno snov demokratične ena-
kosti.«

Karel Havliček Borovský.

Ko to pišem, prihajajo mi v spomin tudi
besede znanega francoskega sociologa Gasto-
na Frommela, katere je napisal sicer le na
slov romanskih narodov, dasi tudi pri nas, po-
sebnost v Ljubljani, ni nič boljše; pravi nekako
tako: »ti narodi imajo sicer krasne sisteme,
imajo društva in družbe, v njihovi progra-
mi je mnogo lepih stvari ali nimaja ljudi, ka-
teri bi hoteli vse to izvajati v življenju«. Smisel
teh besed je izborna ilustracija naših žalostnih
razmer. Kaj nam pomaga tarnati in tožiti s tem
in onem, kaj nam pomaga vsa dobra volja,
ako jih je pa sto in sto takih, ki — kritizirajo.
Karakteristično pa je, da ne kritizirajo za to,
da bi zboljšali, ampak zato, da uničijo! Hero-
strati pač še niso umrli in njih imena bodo
večno živel kakor ime — Efilalta. Kake proti-
verske stvari se uganja v imenu vere, kako
protinacionalno se izkorišča narodnost, kako
protisocialistično in protisocialno se postopa
v imenu socializma in kako nedemokratično
propagirajo demokratizem, vse to se seveda
vrši v praksi, v mislih in na policah pa prah
pozabljenosti pokriva krasne programe in ge-
sla, le od časa do časa vzdigne glas v imenu
teh programov, da zamorejo larizejsko zaviti
oč in lopniti po — nasprotniku, kaj za to, da
dobro misli z narodom, kaj za to, če se izo-
giblje verskih vprašanj kaj za to, če pošteno
misli o socializmu in o demokratizmu. Ne, ti
ljudje nimajo patenta delovati za slovenski na-
rod, ker jim je narodnost ključ, po katerem re-
šujejo vsa svetovna sporna vprašanja, zato,
ker jim je narodnost ona nezlomljiva os, okrog
katere se suče vse javno, kulturno, politično,
narodno-gospodarsko, socialno in tudi versko
življenje.

Ali je potem čudno da se navdušena, za
delo pripravljena mladina odstranja iz javnega
delovanja, četudi popolnoma nedolžnega kul-
turnega delovanja, četudi samo za drobno delo
v ljudstvu? Ne čudimo se temu. Vse nekako
tekmuje v tem, kako bi v človeku že v mlado-
sti ubili vsako energijo, vsako čustvo za jav-
na vprašanja, deluje se sistematično na to, da
se razširi profanacija najlepših idealov, za ka-
tere so se borili naši predniki, za svoj jezik,
za svojo svobodo in tudi — za vero. Da ne
bo nesporazumljenja, pripomnim takoj, da so
se borili za vero še predno so vedeli, da eksis-
tirajo kak papež in tudi potem, ko so vsprejeli
krasne besede svetega pisma za svoje, so se
moralno borili proti tistim, ki so bili poslani, da
jim utrdijo to vero, v resnici pa so jim ti po-
slanci to vero ubijali in jim kradli njih narod-
nost, njih jezik in svobodo.

Kaj naj izvajamo iz tega? Ne reorganiza-
cijo programov, ne spremenitve gesel, niti tak-
tike ni treba! V našem boju za obstanek nam
bodi prepoved srca in plemenitosti duše glavna
točka vsega našega delovanja.

Revolucija?

Čemu revolucija? Kajneda, zato da bi
se okoristilo od tega par posameznikov, zato,
da se uniči v par dneh vse ono, kar je ustva-
ril človeški duh tekom sto in stoletij. In potem
pridemo zopet na isto pot kot smo danes.

Kozarec je končno vseeno naj bo kakršen-
koli, bodisi zlat ali pa iz najslabše snovi, samo,
da je čist, spremeniti pa je treba, notranjost,
ako hočemo užiti nekaj dobrega, spremeniti je
treba vsebino. Ako natočim vode v zlato kupo
ostane v njej voda, kakor ostane v prstenem

Nos se mu je čudno podaljšal, ustnice so se
nekako izgubile, tako, da so se videli le iro-
nično se smejoči zobje okostnjaka.

Prišel je zdravnik, dva, trije. Vsi v belih
haljah s trdimi obrazi.

In že je stal sredi sobe, strašen, omahu-
joč semtertja; ko je dvignil svoje suhe roke so
mu segale visoko gori pod strop.

— Stran proč, ne rabim Vas, zakaj niste
prej povedali, da bom umrl, še nocoj bom umrl,
še nocoj, pasje duše! — je rjul in bele pene so
mu letele iz ust. Zdravniki so stali nekaj časa
presenečeni, potem so začeli grabiti po tej ubo-
gi žrtvi, katera se je umikala njihovim rokam,
letala že napol v spiri od stene do stene in se
tolkla s pestmi po glavi. Samo, da bi bil prej
konec, samo, da bi se prej izpolnilo ono, kar je
pred hipom spoznal, da ga čaka.

Nazadnje je omagal in telebnil na tla.

Ko so ga prenesli na posteljo je brez
uspeha poskušal vstati. Z vso silo je upil z
groznim votlim glasom: — Zakaj niste prej
povedali, zakaj ne, o ti moj bog! — Nato je
pognal glas iz sebe pogoben jok.

Težka groza je napolnila vso sobo. Počasi
se je umiril. In ko je bil že mrtev smo videli
v njegovih steklenih očeh grozovit protest
proti smrti, kateri se je moral ukloniti.

Drugo jutro je ležal v mrtvašnici zraven
onega dekleta. Bog ve, kaj sta si bila v živ-
ljenju, bog ve, če sta se poznala kedaj? Bil je
pokrit z belo rjuho, kakor ona. Glava se mu je
nagnila proti njeni, kakor da bi se hotel v
smrti približati mrtvi mladosti.

loncu vino, ako nalijem vino. Oblika ne spre-
minja vsebine, pač pa vsebina spreminja
obliko.

Evolucija (razvoj)

Da, evolucijo potrebujemo in evolucijo ho-
čemo in celo mirno evolucijo, ker naš narod
ni zmožen preskakovati stoletja. Oporekal mi
bode kdo, češ, poglejte naš razvoj tekom kra-
tke dobe enega stoletja. Toda ali ima ljud-
stvo neposredno kaj od tega. Nima. Ker le oni
srečni naraščaj, ki je imel priliko srkati iz kul-
turnih studencev drugih narodov, dvignil se
je nad ljudstvo ter ozkosrdno in nevošljivo
skriva svoje znanje — za se, ali k večjemu za
ljudij njemu enake. In ljudstvo? To pa pobira
drobtinice, kar mu slučajno pade od bogate
obložene mize posameznika.

Usposabljamjo tedaj naš bodoči naraščaj
iz ljudstva za ljudstvo, da bo zmožen vspreje-
mati nove ideje za narodne borbe in s temi
za svetovna načela. In narodni socializem je
pač ena onih krasnih idej, ki zasluži polnega
upoštevanja vseh onih rodoljubnih slojev, ki
hočejo svojemu narodu — dobro radi tega ker
je — dobro. V nekem članku je nekdo napisal
resničen stavek, da le meščanstvo je pravi no-
silec prosvete. Tega ne more nikdo oporekati,
pač pa, da to meščanstvo ni nikoli ali zelo malo
skušalo to prosveto širiti me ljudstvom.

Narodni socializem pa bodi most čez pre-
pad, ki zija danes med malomeščanstvom in
ljudstvom.

Marsikaj nas loči, vendar vsaj narodnost
ohranimo čisto, narodnost naj nam bo ona iz-
hodna točka iz vseh kaosov in v boju za ena-
kost v narodu moramo se podvreči narodni
disciplini in skupno delovati.

In v tem znamenju zmagamo!

Cesarski dvor stane avstrijske davkopla-
čevalce 11.300.000 K. Cela Evropa plačuje svo-
jim vladarjem 164.670.000 K. Oborožena moč
Evrope šteje 20.014.861 mož tako, da je vsak
dvanajsti mož pripravljen k orožju, v času mi-
ru pa vsak pedeseti.

Češko valjenško zavetišče na Dunaju je
prejelo v prvem polletju 791 ponudb za ume-
ščenje vajencev in 858 vajencev se je pa pri-
glasilo, pogodbo pa je sklenilo med 304 vajen-
ci oziroma mojstri. Pravna obramba se je dala
v 351 slučajih, razdeljenih je bilo 570 preno-
čišč, za hrano in podporo se je izplačalo
— 87.90 K. Pri tem je prirejalo zavetišče preda-
vanja, sprehode in gledališke predstave. V
zavetišču se nahaja tudi ljudska čitalnica, ka-
tero je obiskalo 6118 oseb in javno knjižnico,
kjer se je izposodilo 1239 knjig.

Kaj premore žilava mladina?

Vsa čast češki narodno socialistični mla-
dini. Na nas pa je, da jo posnemamo.

Ljudska čitalnica je že otvorena v priti-
čnih prostorih Narodnega doma.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

POMANKLJIVA BRAMBNA REFORMA.

Budimpešta, 21. julija. V poučenih krogih
se govori, da vlada v merodajnih, zlasti
vojaških krogih veliko razočaranje nad novo
brambno reformo, ki je skrajno pomankljiva, ter
bo treba celo vrsto izprememb, da se te po-
manjkljivosti vsaj deloma prikrijejo. Z novelami
k brambni reformi se bo dokazalo, kako nasil-
no je bilo postopanje ogrske vlade, ki je s silo
doseglo sprejetje brambne reforme v vseh svojih
pomankljivostih in isto tudi na ta način ok-
troiralo tudi avstrijskemu parlamentu.

PARLAMENTARN KOLEDAR.

Dunaj, 21. julija. Ker bo večina deželnih
zborov zasedala v septembru, je delegacijsko
zasedanje mogoče sklicati šele na dan 24. sep-
tembra. Pred zasedanjem bodo zborovali razni
delegacijski odseki, zlasti vojni, ki bo koneč-
ne seje imel šele koncem delegacijskega zase-
danja. Proti koncu zasedanja deželnih zborov
izsledi tudi sklicanje državnega zbora.

POLJSKO - RUSINSKI SPOR.

Lvov, 21. julija. Vesti o pogajanjih med Po-
ljaki in Rusini niso resnične. Za 4. september
so sklicani k posvetovanju predsedniki vseh
strank in narodnosti v galickem deželnem zbo-
ru, kjer naj se pokaže delazmožnost deželnega
zbora, 9. pa začne zborovati komisija za reform-
no volilnega reda. Od rezultata teh pogajanj je
odvisno vse.

UČITELJSKI DAN.

Dunaj, 21. julija. Na zborovanju nemške
učiteljske zveze v Avstriji, ki se vrši te dni v

Št. 23.942.

Dornbirnu na Predarliskem se je sklenilo
sklicati velik shod vsega naprednega učitelj-
stva brez razlike narodnosti iz Avstrije, Nem-
čije in Švice.

† GROF DRAŠKOVIČ.

Zagreb, 21. julija. V starosti 64 let je umrl
grof Josip Drašković, ki je igral v 80 letih važ-
no politično ulogo.

NOV SRBSKI FINANČNI MINISTAR.

Beograd, 21. julija. Kralj je imenoval staro-
radikalca Ljubo Jovanovića srbskim finančnim
ministrom.

BLAMAŽA PORTUGALSKIH MONAR- HISTOV.

Pariz, 21. julija. Vodja portugalskih mo-
narhistov Cenceiros, ki je vodil monarhistične
upade je izjavil, da je svoje čete razpustil in
zlomil svoj meč, ker je prebivalstvo pustilo mo-
narhiste na cedilu ter ni nikakega upanja glede
uzpostavljena monarhije.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Priden in zanesljiv mladenič se takoj sprej-
me za izdelovanje in razpelavanje sodavice.
Mesečna plača 60 K in prosto stanovanje. Več
se poižve pri Fran Jakše-tu v Novem mestu.

501—2

Enodružinska vila Pod Rožnikom št. 264
se jako ceno prodaja.

477—6

Razglas.

V tekočem tednu se je pričelo delo v Ljubljanični strugi; voda je v strugi močno
upadla in kanali se iztekajo prosto; hoja po strugi, kakor tudi umivanje in pranje v
plitvi, umazani vodi je nevarno, kajti pripete se lahko kake poškodbe, po kanalski teko-
čini pa je prav mogoča kaka okužba.

Vsled tega podpisani mestni magistrat v zmislu § 44. obč. reda za deželno stolno
mesto Ljubljano, strogo prepoveduje nepoklicanim hojo po strugi Ljubljanske, umiva-
nje in pranje v umazani vodi, ter sploh vsako neopravičeno uporabo struge in vode.

Vsak prestopnik te prepovedi se bode kaznoval po določilih § 70. obč. reda ljub-
ljanskega, oziroma pp ministrski naredbi z dne 30. septembra 1857, drž. zak. štev. 198.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. julija 1912.

Župan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

Pozor! Dobra vina! Pozor!

Zaradi oddaje restavracije

prodam vso zalogo vina

vec 100 hektolitrov sromeljčana, dolenjca in drugo vino po nakupnih
cenah. Vino oddam bodisi v Ljubljani in transito.

Jos. Schrey, restavrater na juž. kolodvoru v Ljubljani.

— 624 —

— 621 —

»Obešeni svinja«. Hardy je nesel skrinjico. Thi-
band ju je videl, kako sta šla na ulico, držeča
se pod pazduho in brezskrbno se ozirajoča
okoli sebe; ni se mogel vzdržati, da ne bi za-
mrmral:

— Glej ju, kako sta neprevidna! Oba sta
odločena na smrt in naj je zavoha le en bur-
gundski pes, začne ti lajati, da skliče vso so-
drugo. Koliko skrbi mi napravljata; ne poteče
pol dne, pa bom že zopet imel celo bajto raz-
dejano. Kakor čutim, da bom še visel poleg
ivoje »Svinje« nad vratmi...

Med tem, ko je Thiband jadikoval — koli-
kor mu je pač njegova vesela natura dopustila
jadikovati — in med tem, da opraviča naša
znanca pri Eiraimu, poglejmo v Hišo Saint-Pol,
kjer se je odigral zgodovinski dogodek, ki ga
ne smemo prezreti. Glavna oseba v tem do-
godku je sire Bois-Redon.

Niti najmanj nimamo v mislih, da bi na-
pravili to osebnost priljubljeno v bralčevih
očeh; povemo le, kako je bilo.

Stopimo takoj v kraljevo stanovanje.

Pri kralju najdemo iste osebe, ki smo jih
tam pustili, namreč najnovejši tri menihi: Bru-
scaille-a, Bradaille-a in Brancailon-a ter kar-
topisca Gringonneura. Odette se je bila med
tem že umaknila v svoje sobe. Kakor se čitatelj
ve spominjati, smo zapustili kraljevi kabinet
ravno v trenutku, ko je Bruscaille drzno še-
petal Odette na uho, da jih pošilja Passavant
v njeno in kraljevo obrambo. Deklica se je po
kratkem razgovoru pomirjena odstranila...

— In nomine patris, je začel Bruscaille...
Sire, čas je, da pričnem s svojim opravičilom...

tano si je pridržal ključ. Tannegny je priskočil
na pomoč. Porinil je v špranjo bodalo in klju-
čavica je popustila. Z naglo kretnjo je široko
odprl pokrov in obenem glasno kričnil... Pa-
ssavant je močno pobledel in v naslednjem hipu
sta se sklanjala že oba nad odprto skrinjico
in gledala, gledala...

Bilo je celo bogastvo!

Skrinjica je bila napolnjena z diamanti...
Blesteči kamni so se metalno tisočero modrikastih
žarkov, ki so se križali in žareli. Bill so vde-
ni v ogrljake, v zapestnice, v uhanke, v igle, v
prstane, vse iz čistega žoltega zlata. Plemeča
sta upirala oči v to krasoto in nista se mogla
zavesti začudenja.

— Ali je resnica? je zašepetal Hardy.

— Ali sanjam? je mrmral Tannegny.

Niti prvi niti drugi se ni upal dotekniti dra-
gocenih predmetov. Le gledala sta z vnetimi
očmi...

Končno se je osrčil Passavant in vzdignil
iz skrinjice zlat obroček v katerem je bil vde-
lan spremenljajoči se kamen. Tannegny pa ga
je pograbil za roko in je vzkliznil:

— Pazite!

— Na kaj? se je začudil Passavant.

— Od čarodejca je vse to. Morebiti je za-
čarano?

— Mislite? se je rezko posmejal Hardy
in ogledaval obroček.

— Seveda. Mnogo sem že slišal pripove-
dovati. Hudič je povsod pričujoč. Da vam dia-
mant; primete ga v roko, obračate ga in se
radujete nad njegovim bleskom, pa hipoma se

Hiša Saint-Pol.

129

M. ZOR

tapetnik in oblastveno konces. pokončevalec podgan, miši in mrčesa

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

se priporoča v pokončevanje sten, molov in v predelavo po teh mrčesih okuženega pohištva. Uspeh z jamčen! 421

Glavno zastopstvo dunajske družbe

za gradbo centralne ventilacijske kurjave s svežim zrakom

v Ljubljani, Nova ulica šte. 3

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, kakor novo in delno vpeljavo in montiranje te kurjave v nova in stara poslopja. — Centralna ventilacijska kurjava s svežim zrakom je najidealnejša, najcenejša, najzdravnejša in najzdravljivejša kurjava za stanovanja, urade, trgovske lokale, vile, šole, gostilne, cerkve itd.

A. SKAZA,

glavni zastopnik za Kranjsko in Primorsko.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 32, I. nad.

(poleg kavarne „Avstrija“)

najnovejše mode, solidno delo, zmerne nizke cene, znano pohvalna postrežba.

Iščem vrtnarskega

pomočnika in učenca

Nastop takoj. I. WIDER, vrtnar v Ljubljani. 498

Svoje zdravje

podkupljuje in razmetavate svoj prislužen denar, ker Vas je podjarmila moč navade, ker pijete še dandanes drago, brezredilno, živce razburajočo kavo, čaj ali njih nadomestilo, ki niso družega kot barvila. Vzdrinite se, in pijte sladni čaj, to je tekoči kruh pripravljen po predpisih doktorja pl. Trnkoczy. V promet pride pod

varstveno znamko Sladin.

Sladni čaj je originalen, priprost in nov v toliko, ker daje

kri, moč, zdravje,

zato se priporoča posebno tistim, ki se čutijo bolne, oslabele, revne, namesto silno dragih Somatose, Sanatose, Biocitina, redilnih soli, mesnih ekstrakti i. t. d., ki je po obnem okusen in redilen zajtrk ali južina in prihrani 50% na denarju v gospodinjstvu. Sladni čaj naj se vzame tri četrt, mleka en četrt, sladkorja pa le pol toliko, kakor za kavo. Že tu je prihranek na mleku in sladkorju. Pri dojenčkih in otrokih kot ceno hranilo tisočkrat preizkušeno. Ravnotako pri doječih materah in dojkah. Vse to potrjujejo zahvalna pisma, ki prihajajo dnevno, kar je notarielno potrjeno. Zavoj četrt kg 60 vin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah, tudi pri trgovcih. Sladni čaj ni zamenjati s sladno kavo. — Tovarniške zaloge v

lekarni Trnkoczy v Ljubljani

Kranjsko.

Poskusi zavoj 70 vin., ki se naj vpošljejo v znamkah v pismu. Po pošti najmanj 5 kg. Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy, VIII, Josefstädterstrasse 25, III, Radetzkyplatz 4, V, Schönbrunnerstrasse 109; v Gradcu: Sackstrasse 3.

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČEŠARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
SUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIŽAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Brég.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg.
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREG, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANSEK, Tržaška cesta.
JEZERSEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
STRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
izvaja vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
Zaloga županiških in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:

Dunaja	12:55	3:15	4:45	5:55	9:55	12:47	5:21	8:55	5:51
Trsta	12:02	4:09	9:04	11:21	2:51	6:17	9:47	11:45	
Trbiža	7:23	9:51	11:14	4:20	7:00	8:15	11:35		
Kamnika	6:42	11:00	2:41	6:15	10:30				
Rudolfovega	8:59	3:00	9:13						
Kočevja	8:59	3:00	9:13						
Vrhnike	6:38	10:36	7:23						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:

Dunaju	12:08	12:18	4:39	7:30	11:26	3:11	6:32	9:23	10:45
Trstu	1:20	3:22	5:13	6:03	10:02	1:06	5:41	8:28	
Trbižu	7:47	6:52	9:09	11:30	3:32	6:35	10:00		
Kamniku	7:27	11:50	3:12	7:15	11:00				
Rudolfovem	7:32	1:51	7:44						
Kočevju	7:32	1:51	7:44						
Vrhniki	7:35	1:18	8:10						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamičkov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

Kavarna Leon
Celo noč odprto

Del. glavica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradcu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond nad
K 800.000.

— 622 —

vam spremeni med prsti vžareč ogelj, opalite si prste in posušite se vam roka...

— Ah! je vzkliknil plemič, če je tako, moram urno položiti nazaj ta obroček, ki sem ga pravkar menil ponuditi...

Kapitan je zardel do ušes in je zaklical:

— Kako? Meni! Ta diamant? Saj predstavlja vendar celo premoženje!

In vrli Tannegny je iztegnil dlan, na katero je plemič spustil prstan smelajoč se:

— Pazite, roko vam ožge in posušite se vam...

— Bah! Uvidimo! Je zamrmral kapitan poželjivo in začel ogledovati dragoceni dar.

Hvaležni Tannegny je začel objemati plemiča in mu prisegati, da ga ne zapusti nikdar, da ga bo vedno in povsod branil in da ga spremi v Hišo Saint-Pol, magari če ga slečejo iz kože.

— Bogati ste, je besedil, in ne vem, če bi se mogel vojvoda Berry, ki je pokradel dragulje Karla Petega meriti z vami! (Vrli kapitan je v navdušenju pač pretraval!) Ali kljub vašemu bogastvu mi dovolite, da vam dam...

— Sveti se je zasmejal Hardy.

— Dal! Pa čujte me. Nekdaj sem imel diamant. Dala mi ga je plemenita dama... no, ime vas ne more zanimati. Naročila mi je, da ga moram iz ljubezni hraniti na veke. Prisegel sem ji, pa saj veste, kako se na take stvari prireja. S tigo v žepu, takorekoč! Zakaj, niso pretekli trije meseci, ko sem bil brez božjaka in sem se moral zateči s kamenom k židu Efraimu, ali ga morebiti poznate žida Efraima?

— 623 —

— Ne. Ali nadaljujte. Vaša povest me zanimala.

— Efraim je v Starem Mestu, dvakrat so ga že oropali, enkrat na pol spekli in trikrat skoro obesili. Star je kakor Matuzalem in tehtnico ima za zlato in drage kamene. Stehtal je moj diamant, oči so se mu skoro blestele in dal mi je zanj dvanaest cekinov. Pa tisti kamen je bil za polovico manjši od tega tukajle...

— Dobro! je dejal plemič. In kje je svet?

— Takoj, le nato mi še odgovorite: ali ste trdno uverjeni, da se kamen ne spremeni v listle?

— Pa jih pošljeva z vetrom.

— Ali v redkivco?...

— Pa jo pojeva...

— Ah! Strela božja, jezik vam je nagel kakor rapir!

— No, in svet?

— Torej: idiva k Efraimu, ali boljše, idiva na in izmenjava te bisere v cekine!

— Svet je to pot dober.

— In naprej plačam! je pristavil kapitan in se zaljubljen ozrl na dragulj na dlan. Torej pojeva?

— Tako, ko se stori dan.

— Razen, če ne najdeva v skrinjici redkivce.

— Pa jo poje Efraim, je menil Passavant in se vrgel podolž in oblečen na postelj...

XIII.

Izgajanje

Druga jutra, sta zapustila Tannegny in Passavant, kakor ste se zmenila krčmo pri

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

„Dan“

je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
je najbolj informirani slovenski dnevnik.
je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
je najodločnejši neodvisni jutranji list.
je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 8 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštnino 26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.